

на сянкътъ, която земята отхвърля, като че е обвить въ други конусъ отъ полвинъ-сянкъ, и луната преди да ся потопи въ сянкътъ, тряба да влѣзе въ полвинъ-сянкътъ, а следов. блъскътъ ѝ тряба да исчезва постъпенно, а не да ся помрачава изедножъ. Такова явление тряба да става и когато луната излязва изъ конусътъ на сянкътъ, и отъ това, когато наблюдаваме луннотъ затмѣни съвсѣмъ е невъзможно да ся опредѣли истиннитъ моментъ на началото и крайът на затмѣнието. Ако това бѣше възможно, то луннотъ затмѣни, като ставатъ едновременно за различнитъ мѣста на земнѣтъ повърхностъ, щяха да служатъ като превъходно срѣдство да ся опредѣли дѣлжината.

Нека обърнемъ вниманието йоще връхъ едно обстоятелство, кое сподирва луннотъ затмѣни. Когато луната ся потопи въ конусътъ отъ сянкътъ, то тя не ся помрачава съвсѣмъ, а быва осветена отъ слабъ червениковъ свѣтлинъ. Причината ся заключава въ това, че въ конусътъ на сянкътъ налѣтважъ сълнчовы лѫчи, кои сѫ преминали презъ земнѣтъ атмосферѣ, която, какъто е известно, пропушта червената боя.

94. СЪЛНЧОВЫ ЗАТМѢНИЯ. Ако луната, когато ся мѣрда около земнѣтъ, ся намира между земнѣтъ и сълнцето, то тя може да затули или частъ отъ сълнчовы дискъ или цѣлый му дискъ; въ такъвъ случай става *сълнечно затмѣние*. Тѣй като луната при това тряба да ся намира на единъ стърнигъ съ сълнцето или въ съединение, то сълнчевото затмѣние може да ся случи само въ новолунието. Ако луната ся мѣрдаше въ площиетъ на еклиптикътъ, то сълнечното затмѣние щѣше да става сяко новолуние; нъ тѣй като площиета на луннѣтъ орбитѣ е наведена въ площиетъ на еклиптикътъ, то луннѣтъ въ времето на новолунието никога може да ся намира въ онова направление, по което нынѣ виждаме сълнцето, а въ друго време — не. Сълнечното затмѣние, очевидно, може да стане само въ първый случай; а това ще бѫде тогава, когато луната ся намира, или въ никакъ изъ вѫзелътъ, или близо до него. Изброено е, че сълнечното затмѣние е възможно тогава, когато разстоянието на луннѣтъ отъ вѫзелътъ не надминува $19^{\circ} 44'$. Сълчовото затмѣние быва *пълно*, когато цѣлыйтъ дискъ на сълнцето ся покрива отъ тъмный дискъ на луннѣтъ, и *частно*, когато ся покрива